

Novinske vijesti

Prosvjeta

DVA JUBILEJA. U subotu 21. o. mj priredila su „Braća Hrvat. Zmaja” u velikoj dvorani „Streljane” veoma uspješno počastno posijelo svome Vel. meštru g. Emiliju pl. Laszowskome i njegovom zamjeniku g. dru. Velimiru Deželiću. Prvi je slavio 25 godišnjicu svoga književno-kulturnoga rada, a drugi pedeseti svoj rođendan. K tomu posijelu skupio se lijepi broj odličnoga občinstva, koje je zajedno s „Braćom usrdno čestitalo obim svečarima, kojima je izradjena po bratu kiparu V. Drenskom u krasna plaketa s njihovim oblicima. Vidjeli smo tuj presvj. g. Mons. dra. Barona, dra. Rittiga, dra. Markulina i prof. Rožića, koji su zastupali „Pijevo društvo”, „Katolički kasino” i „Kolo hrv. književnika”, gdje. dr. Deželić djeluje kao predsjednik i podpredsjednik; svečanom posijelu pribivao je i gradonačelnik g. Janko Holjac, podnačelnik g. A. Kontak, viećnik g. Sl. Katkić, grad. fizik g. dr. Gjuro Rihtarić i mnogo druge gospode zastupnika raznih društva, „Kola”, „Dobrotvora”, „Hrv. katol. zanatl. društva”, „Matice Hrvatske”, „Društva hrvatskih umjetnika”, „Društva hrv. književnika”, „Vesne” itd. Posijelo je otvoreno hrvatskom himnom, što ju je svirao orkestar domobranske glazbe pod osobnim ravnanjem kapelnika g. Iv. Muhvića, čim su svečari stupili u dvoranu burno aklamovani mnogobrojnim općinstvom. Iza toga krasnoslovlila je veoma liepo i vješto učiteljica gđjica. Marija Graneć prekrasnu pjesan „Svečarima”, što ju je spjevao dr. Milan Ogrizović. Po tomu su članovi hrvat. pjevačkog društva „Kolo” skladno odpjevali melodioznu Širolinu prigodnicu pjesmu „Braća” uz pratnju orkestra pod ravnanjem prof. Andjela. Jedna i druga točka stekla je burno odobravanje.

Sad je g. dr. Rudolf Horvat u poduljem i toplom govoru prikazao život i rad obaju svečara, istaknuv, kako ih je samo ljubav do napredka i sreće domovine vodila složno od jednoga djela drugome. Pozdravio ih je u ime „Braće Hrvat. Zmaja” uz klicanje svega općinstva. U ime „Matice Hrvatske” pozdravio je svečare g. dr. Oton Kučera, u ime „Dobrotvora” g. Stjepan Širola (pre davši dru. Deželiću počastnu diplomu), u ime gradske knjižnice ravnatelj g. dr. R. Strohal, u ime „Česke Besede” g. Hanuš, u ime Turopoljske občine župnik g. Peterca i u ime „Pijeva društva” g. dr. Stjepan Markulin.

Do suza ganuti svečari Laszowski i dr. Deželić zahvalili su na čestitkama i pozdravima, obećavši, da će sav svoj život posvetiti i unapredak kulturnom napredku mile domovine Hrvatske! — Iza toga sledila je „Zmajska” zabava, koju je zasladjivalo „Kolo” svojim miloglasnim pjevanjem.

Sa svih krajeva mile naše domovine stigli su svečarima mnogobrojni brzoglavni i pismeni pozdravi i čestitke, od kojih spominjemo napose onu preuzv. g. nadbiskupa dra. Ante Bauera, g. dru. Velimiru Deželiću: „Primite Vašoj današnjoj svečanosti moje najtoplije i najsrdačnije čestitanje i ovom prilikom izraziti svoje zahvalno priznanje što u javnom našem životu svuda istupate kao otvoren i odlučan katolik. Od svega srca želim, da i nadalje ostanete predvodnikom u radu, kako ga već od godina razvijate u našim katoličkim religioznim, karitativnim i prosvjetnim udruženjima, a u najnovije vrijeme kao predsjednik „Pijeva društva” i „Kola hrv. književnika”. Dobri nam Vas Bog još dugo uzdržao! Zatim je medju ostalim stigla i čestitka u obliku pjesme od baruna Ade Vranyczany-a, koji sada boravi u Švicarskoj. Čestitka glasi:

Hrli pjesmo u rodni mi kraj,
Ondje gdje sakupljen je „Hrvatski Zmaj”.
Da slavi rad pod svodom Kamenitih vrata,
Prvaka svojih Deželića i Laszowskog brata,
Kaži njima radu njihovom — kojeg oni slave

sada,
Uz sve dobre Hrvate — raduje se od srca
Hrvatica Ada!

Vranyczany

Čast braći Hrvat. Zmaja”, koja tudje
poštiju, a svojim se diče!

„Hrvatska”, Zagreb
broj 690. od
23. II. 1914.

Pedest godišnjica dr. Velimira Deželića

»Braća hrvatskoga Zmaja« proslaviše jučer 50-godišnjicu života dra. Velimira Deželića, ravnatelja kr. sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Deželić se rodio 21. veljače 1864. u Zagrebu; otac mu bijaše gradski senator i hrvatski književnik Gjurio Deželić, a majka njegova Betika bila je kći odvjetnika Blaža Šošarića. Pučke škole svršio je Velimir u najstarijoj kući zagrebačkoj; to je cistercijski samostan (Dolac broj 2), gdje se tada nalazila »kaptolska škola«. Velimir je od g. 1874. do 1882. polazio gimnaziju zagrebačku, a 1. listopada 1882. krenuo u Beč, da uči medicinu. Tada već bijaše Deželić hrvatski pjesnik, samo što se služio pseudonimom »Branimir«. Prva Deželićeva književna radnja štampana je u »Dragoljubu« g. 1879., dakle prije 35 godina. Pod pravim svojim imenom štampao je Deželić tekao u »Prosvjeti« god. 1893. krasnu svoju pjesmu »Topu«. U toj pjesmi izriče Deželić želju, neka top ubija silnike i tlačitelje, ili neka umjetnik iz njegove kovine salije trofej mira. Deželić ostade u Beču više godina, te je položio nekoliko ispita, ali ipak nije dovršio medicinske nauke. Tresić to tumači ovako: »Deželić bijaše medicinar, a pjesnička se duša baš ne slaže s paranjem mrtvih tjelesa, te sa gledanjem ljutih i ogavnih rana.« Mjesto medicine svršio je Deželić prirodne nauke, u kojima ima više poezije. No istodobno učio je Deželić također jezike. On poznaje 6 slavenskih jezika (hrvatski, bugarski, češki, ruski, poljski i slovenski), a osim toga njemački, talijanski, francuski i (vrlo dobro) latinski. Osobitom pomnjom proučavao je Deželić staru hrvatsku književnost, pa je već kao djak upoznao skoro sve knjige, koje izadjoše na hrvatskom jeziku. Od godine 1894. službuje dr. Velimir Deželić u kr. sveučilišnoj knjižnici, u kojoj postade g. 1911. ravnateljem, kad je bio umirovljen Ivan Kostrenčić.

Trovrstan je rad dra. Velimira Deželića: beletristički, znanstveni i društveni. U svojim pjesmama iznio nam je Deželić dušu svoju. Zbirka od 78 soneta pod naslovom »Kopnom i morem« pravi je »mozaik biserja i dragoga kamenja«, kako veli dr. Tresić u svojoj ocjeni. U drugoj pak zbirci »Zvuci iz katakomba« iznio je Deželić poeziju kršćanstva, prikazujući nam doba mučeništva, kada su kršćani morali pred poganima bježati u katakombe. Iz hrvatske povijesti napisao je Deželić dva romana. Prvi njegov roman »U buri i oluji« opisuje hrvatsku koncem 9. vijeka, kada je kod nas vladao ban Braslav, a u Ugarsku se doseliše Magjari, koji provaljuju preko Drave u Hrvatsku. Nastavak toga romana je »Prvi kralj«, u kome Deželić prikazuje krunisanje prvoga hrvatskoga kralja Tomislava (g. 925.) i borbu za slavensku službu božju. Osim toga napisao je Deželić još dva historijska romana: »Cara Dioklecijana« i »U službi kalifa«. Prvi roman zbiva se djelomice u Dalmaciji, gdje je car Dioklecijan u Spljetu sagradio divnu palaču, da u njoj proživi posljednje godine života svoga. »U službi kalifa« prikazao je Deželić sudbinu onih Hrvata, koji su činili tjelesnu stražu arapskoga vladara u Španjolskoj. Osim ovih romana napisao je Deželić 12 pripovijesti, poimence: Mijat, U očaju, Biserka, Mi se tučemo, Slijepac, Sa sela, Na mostu, Proljetni zvuci, Dorina, Krabulja, Vještica i U grimizu osvlća.

Znanstveni Deželićev rad posvećen je izučavanju kulturne povijesti naroda hrvatskoga. Deželić je napisao lijepu knjigu o zagrebačkom znamenitom biskupu Maksimilijanu Vrhovcu, zatim dobre študije o dru. Ljudevitu Gaju, o fra Grgi Martiću, o Ivanu Gunduliću, o Vrazovoj Lauri, te o sporu između Augusta Šenoe i dra. Dimitrije Demetra. Dobri su prinosi kulturnoj povijesti grada Zagreba Deželićeve radnje: »Iz njemačkoga Zagreba«, »Novoselova tiskara u Zagrebu«, »Historijski grobovi u Zagrebu« i »Narodna straža u Zagrebu«. Deželić je u »Vjesniku

kr. zem. arkiva« iznio »Memoare baruna Vinka Kneževića«, te priopćio, kako su Slovenci god. 1848. radili za sjedinjenje s Hrvatskom i »Kako su Francuzi g. 1813. otišli iz Karlovca«. Mnogo je Deželić radio na polju hrvatske bibliografije, dokazav time svoje sposobnosti za službu kr. sveuč. bibliotekara. Deželić je naime opisao »inkunabule« ili prvotiske, koji se nalaze u hrv. sveuč.

knjižnici, zatim priopćio studije »O hrvatskom biografskom leksikonu«, pa »O nekim nepoznatim starim hrvatskim knjigama« i »O hrvatskom bibliofilu 18. stoljeća«. On je iznio bibliografiju o uroti Zrinjsko-Frankopanskoj, a sprema također veliku hrvatsku bibliografiju od najstarijih vremena do danas. Još je Deželić napisao povijest Turopolja od god. 1835. do najnovijeg doba, zatim o grobovima Petra Zrinskoga i Fr. Krste Frankopana i mnoge druge monografije.

Na društvenom polju djelovao je dr. Velimir Deželić veoma mnogo. On je zajedno sa svojim pobratimom Emilom pl. Laszowskyem g. 1906. osnovao družbu »Braće zmaja hrvatskoga«, te su njih dvojica zadužili cijeli hrvatski narod, time, što su g. 1907. izveli ekshumaciju kosti hrvatskih mučenika P. Zrinskoga i F. Frankopana, prenijevši ih u novi grob. Deželić je 10 godina bio odbornikom »Matice Hrvatske«, a više godina odbornikom »Društva hrv. književnika«. Sada je Deželić predsjednik »Kola hrvatskih književnika«, »Pijevoga društva« i »Dobrotvora«, a potpredsjednik »Braće hrvatskoga zmaja« i »Hrvatskoga katoličkoga kasina«. Deželić je s Amrušem i Laszowskijem osnovao gradsku knjižnicu, kojoj bijaše on prvi ravnatelj, te koja se toli krasno razvila. Deželić je s Laszowskijem god. 1910. osnovao »Društvo za spasavanje«, koje nam bijaše već priječno nužno. Deželić je prigodom proslave 400godišnjice hrvatske književnosti god. 1902. govorio »o javnim predavanjima i o tečajevima za poduku analfabeta«, pa time udario u Hrvatskoj početak ovih korisnih ustanova. Deželić prati svaki javni rad u Hrvatskoj, a srce mu kuca za sve, što je lijepo, rodoljubno i plemenito. On bijaše uzoran sin svojim roditeljima; nježan i vjeran suprug svojoj miloj družici Tonki (jedinici uglednoga građanina Antuna Kontak, podnačelnika grada Zagreba i bivšega predsjednika trgovačko-obrtničke komore). Deželić je domovini podao devetero djece: Velimira, Gjurgjicu, Branimira, Stanislava, Berislava, Zlatu, Mladena, Milorada i Tihomila; iskreno želim, da ih sve stavi na noge, pa da se ugledaju u svoga oca i djedove svoje.

Dr. Rudolf Horvat.

„Novosti“, Zagreb
Godina VIII br. 52. od
22. II. 1914.

(Fünfzigjähriges Jubiläum.) Samstag abends feierten die „Brüder von kroatischen Drachen“ das 50jährige Jubiläum des Hr. Dr. Velimir Deželić, des Direktors der Universitätsbibliothek in Zagreb. Der Jubilar, geboren 1864 in Zagreb, absolvierte die Volksschule und das Gymnasium in seiner Vaterstadt und begab sich im Jahre 1882 nach Wien, um Medizin zu studieren. Schon damals war er unter dem Pseudonym „Branimir“ schriftstellerisch tätig. Er legte in Wien einige Prüfungen ab, wendete sich aber später naturwissenschaftlichen Studien zu, und studierte schließlich die slavischen Sprachen, deren er sechs beherrscht. Er beschäftigte sich viel mit der alten kroatischen Literatur, kehrte später nach Zagreb zurück, und trat als Beamter in die Universitätsbibliothek ein, zu deren Direktor er im Jahre 1911 ernannt wurde. Direktor Deželić hat belletristisch und wissenschaftlich gearbeitet, hat jedoch auch auf dem Gebiete des Vereinswesens sehr viel geleistet. Er verfaßte mehrere Gedichtsammlungen, zwei Romane aus der kroatischen Geschichte, zwei historische Romane und zwölf Novellen. Seine wissenschaftliche Arbeiten und Beiträge zur Kulturgeschichte der Stadt Zagreb, sowie der kroatischen Nation überhaupt sind sehr zahlreich und bedeutungsvoll. Dr. Deželić ist auch der Gründer des Vereins der „Brüder vom kroatischen Drachen“, war 10 Jahre lang Ausschußmitglied der „Matica Hrvatska“ und mehrere Jahre des kroatischen Schriftstellervereins. Unter anderem ist er auch einer der Mitgründer der städtischen Bibliothek, deren erster Direktor er war. Bei der samstägigen Jubiläumsfeier würdigte Professor Dr. Rudolf Sobat die Verdienste des Jubilars in einem längeren Vortrage, der von den Anwesenden mit großem Interesse angehört wurde.

Agramer Tagblatt

God. 29. br: 43. od

23. II. 1914.

Novosel
br. 22. od
H. P. I. II. 22

× **Dva jubileja.** Pobratimi Emilije pl. Laszowski i dr. Velimir Deželić osvojili su, kako smo već uz njihove vjekopise u svoje vrijeme priobćili u našem listu, svojim književnim i kulturnim radom odlično mjesto. Prvi je priznat kao marljiv i ozbiljan historijski pisac, a drugi — idealna duša — naročito kao zanosan pjesnik domovine i velikih ciljeva čovječanstva, dok obadvojica ubraše zajedno Lovorike kao neutrudivi osnivači mnogih ovdješnjih prosvjetnih i humanitarnih uređaba. Laszowski, koji je 10. o. mj. imao da proslavi 25-godišnjicu svog književnog rada, odložio je tu svečanost na prokjučer, 21. o. mj., da ju tog dana spoji sa svečanostu povodom 50. rođendana svog pobratima dra. Deželića. I jedan će i drugi jubilarac imati nesumnjivo dosta posla, dok dospiju da pročitaju i u red spremne mnogobrojne stotine telegrafskih i pismenih čestitaka kao i počastnih manifestacija, što su im prispjele u povodu njihova slavlja. No najradostniji će momenat u njihovu vieku biti i ostati, dašto, spontana sjajna manifestacija njihova čedamezimčeta, rodoljubne družbe »Braće hrvatskog zmaja«, priredjena preksinoć njima u počast u velikoj dvorani drevne »Gradjanske streljane«, u kojoj su manifestaciji bili u najvećem dielu zastupani domaći uglednici, umnici i prosvjetnici.

Manifestacija — počastno posjelo — odpočelo je hrvatskom himnom, što ju je odsvirao orkestar domobranske glazbe pod ravnanjem kapelnika g. I. Muhvića, počem je gospodjica Marija Graneć zgovorila neobičnom deklamatornom dotjeranošću divan proslav, sonetan vjenčić, od dra. M. Ogrizovića »Svečarima«. Kao treća točka rasporeda bila je nježna pjesma prigodnica »Braća« od B. Širole, koju su uz pratnju orkestra odpjivali članovi hrvatskog pjevačkog društva »Kola«. Poslije ove točke prikazao je prof. dr. Rudolf Horvat u markantnim crtama život i književni rad svečara i izručio im zmajski počastni dar i plaketu s njihovim likovima u bronci, što ju je izradila majstorska ruka kipara-umjetnika A. Drenskog, koji je ovom radnjom rječito dokazao, da u svojoj umjetnosti uspješno seže sve za višim niveau-om.

Potom su svečare oslovili pozdravnim besjedama izaslanici društava i korporacija, i to: dr. Oton Kučera, predsjednik »Matice Hrvatske«, kao Matičine radnike i napose dra. Deželića kao bivšeg 10-godišnjeg odbornika »Matičina«; Josip Hamuš, starosta »Česke Besede«; župnik Peterca, naročiti izaslanik plemenite turopoljske občine, kao pisce Turopolja; Stjepan Širola, tajnik »Dobrotvora«, koji je predsjedniku ovog humanitarnog društva, dru. Deželiću, predao počastnu diplomu, budući da je on stekao neprolaznih zasluga za izgradnju »Dobrotvorova« doma; odvjetnik dr. Stjepan Markulin u ime Pijeva društva i akademjske kongregacije; gimnazijski ravnatelj Rudolf Strohal u ime Gradske knjižnice, te im je predao adrese; generalni vikar dr. Gustav Baron u ime Katoličkog kasina; ravnajući učitelj Graneć u ime Učiteljskog društva za grad Zagreb i okolice; gradski načelnik Janko Holjac sa senatorom Slavišom Katkićem u ime občine glavnog grada Zagreba; Milan Mihaljinec, dr. Ante Javandi dr. Gj. Rihtarić u ime hrv. pjevačkog društva »Kola«; dr. Rittig u ime »Kola hrvatskih književnika«, te konačno dr. Rudolf Horvat u ime hrv. tipografskog pjevačkog društva »Sloge«.

Od telegrafskih i pismenih čestitaka, što su ih primili svečari, spominjemo ove čestitke: nadbiskupa-koadjutora dra. Ante Bauera, monsignora Franje Bulića u ime društva »Bihaća«, članova pražkog »Divadla«, Slovenaca iz Vinice, profesora Josipa Milakovića iz Sarajeva, dra. Frana Plešića u ime »Matice Slovenske«, dra. Govekara iz Ljubljane, osječkog »Kluba hrvatskih književnika«, velikog župana Stjepana pl. Beloševića, Čitaonice u Bosiljevu, odsj. savj. kr. zem. vlade Gustava pl. Koritića i Petra Knolla, Trg.-obrtničke komore u Zagrebu, Bude pl. Budisavljevića, Marije Jambrišakove, monsignora Grudena u ime Katoličkog tiskoynog društva u Ljubljani; dvorskog savjetnika Baraća iz Rieke, Julija Kempfa iz Požege i Luje baruna Vranyczany-a, koga je pri svečanosti zastupao g. kapetan Cvitaš. Naročito je zavriedila da se iztakne čestitka u stihovima Ade baronese Vranyczany, koja sada boravi u Davosu u Švicarskoj.

Pošto su se svečari zahvalili za pozdrave, sliedila je animirana zmajska zabava, pri kojoj su koncertirali: »Kolo«, prof. M. Stahuljak na glasoviru, Zmajevci-tamburaši i salonski guslački zbor. Plesom, koji je potrajao do rana jutra, završena je ova uznosita svečanost.

Ovom se prilikom ne smije prećutati, da su činovnici kr. sveučilišne biblioteke predali svome ravnatelju dru. Deželiću prekrasnu mapu, dok je gospodja pl. Hreljanović, supruga narodnog zastupnika g. Guida pl. Hreljanovića, obadvama svečarima izručila divne kite cvieća. Poslovni je odbor »Zmaja« takve kite predao suprugama svečara, kao i supruzi gradskog podnačelnika g. Antuna Kontakta.

"Narodne Novine"
Zagreb, God. 80. br 43.
od 23. II. 1914.

NADBISKUP KOADJUTOR DRU DEŽELIĆU. Prigodom proslave jubileja, poslao je nadbiskup koadjutor dru Deželiću ovu čestitku:

»Primate Vašoj današnjoj svečanosti moje najtoplije i najsrdačnije čestitanje i ovom prilikom moram izraziti svoje zahvalno priznanje, što u javnom našem životu svuda istupate kao otvoren i odlučan katolik. Od svega srca želim, da i nadalje ostanete predvodnikom u radu, kako ga već od godina razvijate u našim katoličkim religioznim, karitativnim i prosvjetnim udruženjima, a u najnovije vrijeme kao predsjednik »Pijeva društva« i »Kola hrv. književnika«. Dobri nam Vas Bog još dugo uzdržao!«

"Riječke Novine"

God 3. br. 45.

od 25. 2. 1914.

DVA JUBILEJA U ZAGREBU. Kako smo već bili najavili, proslavili u Zagrebu dne 21. o. mj. svoje jubileje dr Emilij Laszovski i dr Velimir Deželić.

Prvi je priznat kao marljiv i ozbiljan historijski pisac, a drugi — idealna duša — naročito kao zanosan pjesnik domovine i velikih celjeva čovječanstva, dok oba dvojica ubraše zajedno lovorike kao neutrudivi osnivači mnogih ovdješnjih prosvjetnih i humanitarnih uredaba. Laszowski koji je 10. o. mj. imao da proslavi 25-godišnjicu svog književnog rada, odložio je tu svečanost na prekjučer, 21. o. mj., da ju tog dana spoji sa svečanošću povodom 50. rođendana svog pobratima dra Deželića. I jedan će i drugi jubilarac imati nesumnjivo dosta posla, dok dospiju da pročitaju i u red sprema mnogobrojne stotine telegrafskih i pismenih čestitaka kao i počasnih manifestacija, što su im prispjele u povodu njihova slavlja. No najradosniji će momenat u njihovu vijeku biti i ostati, da što, spontana sjajna manifestacija njihova čeda-mezimčeta, rodoljubne družbe «Braća hrvatskog zmaja», priređena preksinoć njima u počast u velikoj dvorani drevne «Gradanske streljane», u kojoj su manifestaciji bili u najvećem dijelu zastupani domaći uglednici, umnici i prosvjetnici.

Manifestacija — počasno posjelo — otpočelo je hrvatskom himnom, što ju je odsvirao orkestar domobranske glasbe pod ravnanjem kapelnika g. I. Muhvića, počem je gospodica Marija Granec izgovorila neobično deklamatornom dotjeranošću divan proslov, sonetan vijećić, od dra M. Ogrizovića «Svečarima». Kao treća točka rasporeda bila je pjesna prigodnica «Braća» od B. Širole, koju su uz pratnju orkestra otpjevali članovi hrvatskog pjevačkog društva «Kola». Poslije ove točke prikazao je prof. dr Rudolf Horvat u markantnim crtama život i književni rad svečara i izručio im zmajski počasni dar i plaketu s njihovim likovima u bronci, što ju je izradila majstorska ruka kiparumjetnika A. Drenskog, koji je ovim radnjom riječito dokazao, da u svojoj umjetnosti uspješno seže sve za višim nivoem.

Iza toga je svečare pozdravio čitav niz govornika u ime raznih društava i korporacija.

“Riječke Novine”

God 3. br. 46. od 26.

veljače 1914.

DVA JUBILEJA.

Rijedak je slučaj, da dva hrvatska književnika zajedno i složno rade na književnom i kulturnom polju. A taj rijetki slučaj opažamo već gotovo dva decenija u radu i

PRINATIBUS SUIS
EMILIO LASZOWSKI DE VELIMIRO DEŽELIĆ
V LUST IN LITERIS | X LUST VITAE
10 · II · 1889 | 21 · II · 1864
PERACTIS
FR · URAC · CROAT · III

pregnućima dra. Velimira Deželića i Emilija Laszowskoga, tih prvaka rodoljubne »Braće hrv. Zmaja«. Ovaj zajednički rad htjela su »Braća hrv. Zmaja« proslaviti u jedan mah zajednički za obojicu. Desila se zgodna prilika za oto, kad je Deželić slavio 50-godišnjicu svog života, a Laszowski 25-godišnjicu svog književ. rada. Njihov književni, kulturni i socijalni rad poznat je diljem cijeloga naroda, a proći će još godine i godine, kad će se uvijek osjećati plodovi onih blagoslovenih ustanova, koje su oni zamislili, osnovali i izveli, a koje već danas služe na čast i korist hrvatskoga naroda.

10. veljače 1889. štampao je Laszowski svoje prvo djelo, a 21. veljače 1864. ugledao je svjetlo svijeta Deželić. Taj jubilej proslavljen je zajednički 21. veljače o. g. intimnim, nježnim, ali i svečanim načinom. Svečarima u počast priredila su »Braća hrv. Zmaja« u prostorijama zagrebačke Stre-

ljane počasnno posijelo, gdje se je taj dan sabrala velika množina odličnika, umnika i prosvjetnika: njihovih štovatelja i prijatelja.

Kad su svečari unišli u dvoranu u pratnji protonotara zamjenika »Braće hrv. Zmaja« Svetoslava pl. Gaja, svirala je domobranska glazba hrvatsku himnu, a prisutnici ustavši sa stolica udesiše svečarima spontanu ovaciju. Po tom je dražesna gospojica Marija Granec neobičnom deklamatornom vještinom krasnosloвила proslov »Svečarima«, što ga je spjevao dr. Milan Ogrizović, a mi smo ga priopćili sprijeda u ovom broju. Gospojici Granecovoj izručena je kita cvijeća od odbora B. H. Z., a svečari joj se srdačno zahvališe.

Iza toga je pjevalo hrv. pjevačko društvo »Kolo« pod ravnanjem svog zborovode g. Andela prigodnicu »Braća« što ju je spjevao protonotar B. H. Z. Stjepan Širola, a uglazbio je njegov sin, daroviti mladi skladatelj Božidar Širola. Prigodnica glasi:

Dvije nam zvijezde sjajno s neba
Sjaju Zmajskoj slavi toj: —
Dva su brata, što no rodu
Srce, život daše svoj...

Pola vijeka radinoga,
Svoje žiće, — truda plod
Jedan dade domovini:
Sve za dom i mili rod!...

Drugi veće pet lustara
Proučava stari dom,
Perom radi i za nj živi
Cijelim bićem, dušom svom.

To su vodi »Zmaja« našeg
Naša dika, radost, sjaj...
I toj braći slavu kliče
Danas — hrvatski naš »Zmaj«.

Slava Vama radenici
Milog roda hrvatskog,
Vašoj slavi domom ori:
»Štitio Vas vječni Bog!«

Poslije toga prikazao je prof. dr. Rudolf Horvat u markantnim crtama život svečara i njihov zajednički kulturni i književni rad i zasluge za društvo B. H. Z., domovinu i grad Zagreb, a napokon im je izručio počasni dar B. H. Z., brončanu plaketu s njihovim likovima, koju ovdje donosimo. Natpis je na toj plaketi sastavljen latinskim jezikom, a glasi u hrvatskom prijevodu: »Svojim prvacima Emiliju Laszowskomu o 25-godišnjici (5 lustara) književnoga rada 10. II., dru. Velimiru Deželiću o 50-godišnjici (10 lustara) njegovoga života 21. II. 1914. posvećuju »Braća hrvatskoga Zmaja«. Plaketu je izradio kipar Vatroslav Drenski, dokazavši tim ponovno svoj talenat i umjetničku vještinu.

Svečare su pozdravili izaslanici raznih društava i korporacija, i to: dr. Oton Kučera, predsjednik »Matice Hrvatske«, kao radnike toga društva, a napose dra. Deželića kao 10-godišnjeg bivšeg odbornika; Josip Hanuš starosta »Češke besede«; župnik velikogorički Fran Peterca naročiti izaslanik plemenite općine Turopoljske, i to Laszowskoga kao izdavača monumentalnoga djela Turopoljskih spomenika i pisca povijesti Turopoljske, a Deželića kao pisca odsjeka Turopoljske povijesti od ilirskoga doba do

danas; Stjepan Širola, tajnik »Dobrotvora«, predao je predsjedniku ovog humanitarnog društva dru. Deželiću počasnu diplomu, budući da je on stekao neprolaznih zasluga za izgradnju »Dobrotvorova« doma; odvjetnik dr. Markulin pozdravio je dra. Deželića u ime »Pijeva društva« i akademijske kongregacije; gimnazijski ravnatelj Rudolf Strohal predao je obojici svečara adrese u ime Gradske knjižnice; generalni vikar dr. Gustav Baron izrekao je pozdrav u ime »Hrv. kat. kasina«; ravnatelj i učitelj Grahec u ime »Učiteljskog društva za grad Zagreb i okolicu«; gradski načelnik Janko Holjac sa senatorom Slavišom Katkićem u ime općine glavnoga grada Zagreba; Milan Mihaljinec, dr. Ante Javand i dr. Đuro Rihtarić u ime hrv. pjevačkog društva »Kola«; dr. Svetozar Ritig u ime »Kola hrv. književnika«; te konačno dr. R. Horvat u ime hrv. tipografskog pjevačkog društva »Sloge«.

Od brzojavnih i pismenih čestitaka, što su ih primili svečari, spominjemo ove čestitke: msgra Frana Bulića u ime društva »Bihaća«, članova »Pražkog Divadla«, Slovenaca iz Vinice, profesora Josipa Milakovića iz Sarajeva, dra. Frana Ilešića u ime »Maticе Slovenske«, dra. Govekara iz Ljubljane, osječčkoga »Kluba hrv. književnika«, velikog župana Stjepana pl. Beloševića, čitaonice u Bosiljevu, odsj. savjetnika kr. zem. vlade Gustava pl. Koritića i Petra Knolla, Trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu, Bude pl. Budisavljevića, dra. Đure Arnolda, rektora dra. Ede Lovrića, Božidara Kukuljevića, Dušana Lopašića, dra. Augusta Musića, Matije Seigerschmieda, dra. Janka Šimraka, dra. Ivana Hoića, »Starinarskog društva u Kninu«, Rikarda Katalinića-Jeretova, kanonika i opata Pavla Lebera, Dragutina Hirca, Marije Jambrišakove, msgra Grudena u ime »Katoličkog tiskovnog društva« u Ljubljani, dvorskog savjetnika Barača iz Rijeke, Julija Kempfa iz Požege, Luje bar. Vranyczany-a, koga je pri svečanosti zastupao g. kapetan Cvitaš, i Ade baronese Vranyczany, koja sada boravi u Davosu u Švicarskoj.

Napose spominjemo čestitku presvj. g. nadbiskupa dra. Ante Bauera dru. Velimiru Deželiću: »Primitе Vašoj današnjoj svečanosti moje najtoplije i-najsrdahnije čestitanje. Milo mi je, da Vam mogu i ovom prilikom izraziti moje zahvalno priznanje, što u javnom našem životu svuda istupate kao otvoren i odlučan katolik. Od svega srca želim, da i nadalje ostanete predvodnikom u radu, kako ga već od godina razvijate u našim katoličkim religioznim, karitativnim i prosvjetnim udruženjima, a u najnovije vrijeme kao predsjednik »Pijevoga društva« i »Kola hrv. književnika«. Dobri Bog Vas dugo nam uzdržao!« Zatim čestitku »Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti« Emiliju pl. Laszowskomu, koja glasi: »Proslava dvadesetipetgodišnjice Vašega književnoga i kulturnoga rada daje Jugoslavenskoj akademiji, kojoj ste odličan član dopisnik, priliku, da Vam izreče svoju radost, što ste postigli sreću, da se možete danas sa zadovoljstvom obazreti na dvadesetipetgodišnji svoj obilni naučni i kulturni rad, i želju, da Vam još dugi niz godina ostane neoslabljena i volja i snaga za jednako uspješni nastavak toga rada na korist hrvatskoga naroda i na slavu Vašu.«

»Braća hrv. Zmaja« osvjetlaše sebi lice ovom proslavom, a toj lijepoj manifestaciji pridružilo se na stotine pozdrava i čestitaka iz svih krajeva hrvatske domovine. Znamo, da tom slavom nije završen rad Laszowskoga i Deželića, već da će im upravo ta proslava dati nove pobude, da svom energijom nastave svoj rad ne samo na književnom polju, nego i da svoje sile posvete onim uzvišenim ciljevima

budenja hrvatske svijesti, što nam je danas potrebnije nego ikada. Neka im u duši bude sveta »Još Hrvatska nij' propala«, što je lozinkom zmajske zastave, uz rad »pro aris et focis — Deo propitio«.

HRVATSKA
PROSVJETA

MJESEČNIK „KOLA HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA“.

BROJ 2.

ZAGREB, VELJAČA 1914.

GOD. I.

RAZLIČITE VIJESTI.

Pedeseta godišnjica dra. Velimira Deželića. Ravnatelj kr. sveučilišne biblioteke dr. Velimir Deželić proslavio je na poticaj „Braće hrv. Zmaja“ 21. veljače 50-godišnjicu života. Obilat je bio njegov dosadnji rad znanstveni, beletristički i društveni. Napisao je dva romana iz hrv. povijesti „U buri i oluji“ i „Prvi kralj“ a dva historička „U službi kalifa“ i „Car Dioklecijan“. Izdao je i dvije zbirke pjesama „Kopnom i morem“ i „Zvuci iz takomba“, koji su poezija i himna kršćanstva. Njegovom su zaslugom sahranjene u doličnu novu grobnicu kosti naših mučenika P. Zrinskoga i F. Frankopana u B. Novom mjestu 1907. g. — Spomenemo li još, da je dr. V. Deželić predsjednikom

„Kola hrv. književnika“, „Pijeva društva“ i „Dobrotvora“, a potpredsjednik „Braće hrv. Zmaja“ i „Hrv. katol. kasina“, tada jasno vidimo, kako je neumoran i ugledan narodni trudbenik. Dru. V. Deželiću želimo još dugi niz godina života, da izvede sve ono, što namjerava na korist hrv. naroda.

Hrvatska škola

Mjesečnik za
svjetu i književ-
izdavaatelj: Kat-
tvo za Istru „Hrvatska

školsko pro-
nost. Vlasnik i
učiteljsko druš-
tvo za Istru „Hrvatska škola“ u Pazinu

Br. 3.

OŽUJAK 1914.

God. III.

Dva jubileja.

U subotu 21. veljače t. g. proslavili su u Zagrebu svoje jubileje dr. Emilije Laszovski i dr. Velimir Deželić.

Prvi je priznat kao marljiv i ozbiljan historijski pisac, a drugi — idealna duša — naročito kao zanosan pjesnik domovine i velikih ciljeva čovječanstva, dok obadvojica ubraše zajedno lovorike kao neutrudivi osnivači mnogih ovdješnjih prosvjetnih i humanitarnih uredaba. Laszovski, koji je 10. pr. mjes. imao da proslavi 25-godišnjicu svojega književnoga rada, odložio je tu svečanost na 21. veljače, da ju toga dana spoji sa svečanošću povodom 50-tog rođendana svog pobratima dra. Deželića.

U slavu obojice jubilaraca-svečara priredila je njihova rodoljubna družba „Braća hrvatskog zmaja“ toga dana u prostorijama „Gradjanske streljane“ počasno posijelo, kojem su prisustvovali u najvećem dijelu zastupani uglednici, umnici i prosvjetnici.

Manifestacija otpočela je hrvatskom himnom što ju je odsvirala vojna domobranska glazba, a zatim je gdjica Marija Granec izgovorila divan proslav, sonetan vijenčić od dra. Milana Ogrizovića „Svečarima“. Dr. R. Horvat je prikazao u markantnim crtama život i književni rad svečara i izručio im zmajski počasni dar i plaketu s njihovim likovima u bronzi, koju je izradio vrsni naš domaći umjetnik Drenski, o kojoj su se izradbi svi vrlo pohvalno izrazili. — S toga vrlo preporučamo pažnji hrvatskog općinstva ovog našeg vrsnog kipara, da uz mnoge druge ne bude i on prisiljen u tudjini zaradu si tražiti. Iza toga je čitav niz govornika pozdravio svečare u ime raznih društava i korporacija.

HRVATSKI
NEOVISNO
HRVATSKO GLASILO.

KRITIČAR

GLASI SE UVRŠTUJU PO CIENIKU. — KOD
ŠEKRATNOG UVRŠTENJA RAZMJERAN POPUST
RETPLATA NA 3 MJESECA ZA ZAGREB SA
OSTAVOM U KUĆU K 1.— ZA TUZEMSTVO
K 1.30. ZA INOZEMSTVO K 2.—
— PLATIVO I UTUŽIVO U ZAGREBU. —

Broj stoji 6 fil.

TELEFON UPRAVE : BROJ 8-59.
TELEFON UREDNIČTVA: BROJ

„HRVATSKI KRITIČAR“ IZLAZI SVAKE NE
DJELE U 6 SATI U JUTRO. — UREDNIČTVO
SE NALAZI GAJEVA ULICA 29. — UPRAVA
NALAZI PRERADOVIĆEVA ULICA 24.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.
NEPLAĆENI SE LISTOVI NE PRIMAJU.

God. I.

Zagreb, u nedjelju 1. ožujka 1914.

Broj 1.

G. LXXX.

"Narodne Novine" izlaze svaki dan osim nedjelje i praznika.

Predplata za Zagreb:

a 1 mjesec	2 K	— fl.
a 3 mjeseca	6 K	— fl.
a 1 godinu	24 K	— fl.

Za dostavu u kuću 40 fl. mjesečno više.

Predplata za tuzemstvo:

za 1 mjesec	1 K 70	fl.
za 3 mjeseca	8 K	— fl.
za 1 godinu	32 K	— fl.

Predplata za inozemstvo:

a 3 mjeseca	12 K	— fl.
-----------------------	------	-------

Br. 54.

Uvrstbina za oglase plaća se po ojeniku izloženom u upravi lista.

Uredništvo, odpravništvo i uprava "Narodnih Novina" nalazi se u vlastitoj kući u Frankopanskoj ulici broj 26.

Rukopisi se ne vraćaju.

Telefon uredništva broj 146.

Telefon uprave broj 775.

NARODNE NOVINE.

U Zagrebu u subotu 7. ožujka 1914.

Izložena plaketa. Kako je poznato, proslavila su Braća hrvatskog zmaja 21. pr. mj. dva jubileja: 25-godišnjicu književnog rada svog velikog meštra Emilija pl. Laszowskog i 50. rođendan njegova zamjenika dra. Velimira Deželića. Tim je povodom bila medju ostalim namijenjena jubilarcima kao dar plaketa s njihovim likovima, koju je izradio domaći kipar gosp. Vatroslav Drenski, a koja je salivena u bronci u pražkoj ljevaonici V. Maška. No, nažalost, plaketa nije stigla iz Praga u pravo vrijeme, nego tek jučer, pa ju je jutros g. Drenski izložio u izlogu tvrdke Bothe i Ehrmann u Ilici.

Plaketa je s umjetničkog gledišta pravo remek-djelo, dotjerano do prave portretne visine, koja se u bronci još bolje iztiče, nego u sadri, gdje se anatomski izradba življe izražuje. Ovim je djelom g. Drenski ponovno dokazao, da umije ne samo raditi u mrtvom materijalu, nego tomu materijalu i života dati, o čem je pridonio nespornim dokaz također svojom predposljednjom radnjom, mramornom bustom Ljudevita Vukotinića.

Ovom prilikom moramo iztaći tugaljivu činjenicu, da naše občinstvo slabo haje za umjetnost, pa tako domaći umjetnici imaju riedko kad prilike, da pokažu, što znadu i umiju. Snehaja naše publike već su propali mnogi umjetnički talenti ili su ostavili domovinu i potražili uvjete svojoj egzistenciji u tuđem svijetu. Stoga dajmo zarade darovitom kiparu Drenskom, koga najtoplije preporučamo našim mogućnicima, da mu povjere sličnih radnja, kako bi se mogao još bolje usavršiti u svojoj umjetnosti, a ne da klone i najzad propane. Mi ćemo moći da se dičimo pravom i valjanom hrvatskom umjetnošću tek onda, ako namaknemo kruha našim umjetnicima.

Braća „Hrvatskoga Zmaja“

Braćo Zmajevci! Jedna od slava, što nas se u minuloj radnoj godini duboko dojmila, jer je bila tako spontano i s iskrenom ljubavi te odanošću upriličena ostati će nam u srcima zaista neizbrisiva spomen na ona dva muža, koji s ponosom mogu gledati na svoj odlični patriotski rad, u kojem ih prati kroz cijeli njihov život jedna divna crta, što se odrazuje u njihovoj ne-sebičnosti. Radili su za dom i rod, doprinašali i materijalnih žrtava, a bili su vazda nerazdruživi isto onako, kao što su nerazdruživi i na spomenici-plaketi, koju smo im nedavno posvetili. Braća su to naša Emilij pl. Laszowski i dr. Velimir Deželić. Prvi, Emilije, štampao je dne 10. veljače 1889. dakle pred 25 godina — prve svoje djelo, a drugi, Velimir, ugledao je na 21. veljače 1864. svjetlo svijeta, pa je prema tomu navršio 50 godinu života.

Ö potrebi proslave tih jubileja nije se u opće ni razpravljalo, jer smo o tom bili na čistu, već ee odmah pristupilo radu, koji je odpočeo prvim sijelom sazvanim pobudom brata Bijeničkoga. Predsjednikom odbora izabran bi brat Koprivnički, dr. Rudolf Horvat, podpredsjednikom brat Bijenički, Fran Šaban, a tajnikom i blagajnikom brat Pearski, Svetoslav pl. Gaj. Predradnje za samu proslavu tekle su vanrednom lakoćom, jer se je sve natjecalo, da bud čime doprinese toj slavi, koju smo održali na dan Velimirova rođenja, dne 21. II. 1914. u prostorijama zagrebačke streljane.

Sama svečanost je zaista sjajno uspjela. U pratnji protonotara zamjenika unišli su svečari u dvoranu, a njima u počast svirala je domobranska glazba hrvatsku himnu, koju su svi prisutni saslušali stojeći. Dok su ulazili i dugo poslie toga trajala je spontana ovacija svečarima, našto je dražesna gospojica Marija Granec, krasnoslovila po dru Milanu Ögrizoviću spjevani proslav „Svečarima“, koji je štampan na pozivu, što smo ga k toj proslavi razaslali. Neobična deklamatorna vještina donijela je gospodjici Granecovoj priznanje svih prisutnih, a od odbora izručena joj je kita cvieća.

Iza toga sliedila je glazbena točka. Hrv. pjev. društvo „Kolo“ pod ravnanjem zborovodje g. Andjela odpjevalo je prigodnicu

„Braća“, spjevanu po našem protonotaru i začasnom bratu Jadranskomu, Stjepanu Široli, a uglazbanu po sinu mu i darovitom skladatelju Božidaru. I ova prigodnica štampana je na pozivu.

Oštrim, kratkim i punih saoržaja crtama prikazao je po tom dr. Rudolf Horvat život svečara, njihov kulturni i književni rad, zasluge za domovinu, grad Zagreb i društvo „Braće hrv. Zmaja“ pa im u priznanju tih zasluga, a na spomen njihovog jubileja izručio počasni dar. Bijaše to brončana plaketa s njihovim likovima, ljevana u bratskom Pragu kod V. Mašeka. Tu plaketu izradio je u sadri brat Drenski bezplatno, pri čem ga je vodilo uz bratinsku ljubav i poštovanje spram samih svečara. Nadpis na plaketi je latinski te glasi u hrvatskom prievodu: „Svojim prvacima Emilu Laszowskomu o 25-godišnjici književnoga rada 10. II. — dru. Velimiru Deželiću o 50-godišnjici njegovoga života 21. II. — 1914. — posvećuju „Braća hrvatskoga Zmaja“. Povrh toga predalo je svečarima

naročito „Zmajsko“ društvo odaslanstvo posebnu adresu, umjetnički izradjenu u narodnom stilu.

Po tom slijedio je pozdrav društava i korporacija. U ime „Matice Hrvatske“ pozdravlja svečare njezin predsjednik dr. Öton Kučera i to kao radnike toga društva, a Deželića napose još i kao bivšeg

10-godišnjeg odbornika; velikogorički župnik Fran Peterca iznosi kao naročiti izaslanik plemenite občine Turopoljske zasluge Laszowskoga kao izdavača znamenitoga i monumentalnoga djela Turopoljskih spomenika i pisca poviesti Turopolja te zasluge Deželićeve kao pisca Turopoljske poviesti od ilirskoga doba do danas; starosta Josip Hanuš spominje se svečara u ime „Česke besede“, a Stjepan Široli u ime „Dobrotvora“, te predaje Deželiću počastnu diplomu za zasluge, što si ih je kao predsjednik toga humanitarnog društva stekao za izgradnju društvenog doma; gimnazijski ravnatelj Rudolf Strohal predaje svečarima adrese u ime Gradske biblioteke; odvjetnik dr. Stj. Markulin čestita Deželiću u ime „Pijeva društva“ i akademijske kongergacije; u ime hrv. pjevačkog društva „Kolo“ Milan Mihajlinac dr. Ante Javandi dr. Gjuro Rihčarić; gradski načelnik Janko Holjac sa senatorom Slavišom Katkićem u ime občine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba; ravnatelj i učitelj Josip Granec u ime „Učiteljskoga društva za grad Zagreb i okolicu“; generalni vikar dr. Gustav Baron u ime „Hrvatskoga katoličkoga kassina“; u ime „Kola hrv. književnika“ dr. Svetožar Ritig, a u ime hrv. tipografskog pjevačkog društva „Sloge“ dr. Rudolf Horvat. (Sliedi)

Braća „Hrvatskoga Zmaja“

(Svršetak)

Ösim ovih čestitaka, primili su svečari preko 400 brzojavnih i pismenih čestitaka pa je vrijedno da se nekotjih ovdje spomenemo. Tako su stigle čestitke: dra. Frana Ilešića u ime „Matice Slovenske“, dra. Gjura Arnolda, osječčkoga „Kluba hrv. književnika“, msgra Grudena u ime „Katoličkog tiskovnog društva u Ljubljani“, čitaonice u Bosiljevu, velikih župana Stjepana pl. Beloševića i Bude pl. Budisavljevića, „Starinarskog društva u Kninu“, msgra Frana Bulića, dra. Janka Šimraka, Trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu, rektora dra. Ede Lovrića, dvorskog savjetnika Barača iz Rijeke, članova „Praškog Divadla“, profesora Josipa Milakovića iz Sarajeva, Luje baruna Vranyczany-a, Božidara Kukuljevića, dra. Augusta Musića, Ade baronese Vranyczany, te Dušana Lopašića iz Karlovca, koji je štampao prvo djelo Laszowskoga.

Ö broju svih čestitara iztiču se osobito dva odlična predstavnika: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti sjeća se toplim riečima Laszowskovog jubileja posebnim pismom, koje glasi: „Proslava dvadesetipetgodišnjice Vašega književnoga i kulturnoga rada daje Jugoslavenskoj akademiji, kojoj ste odličan član dopisnik, priliku, da Vam izreče svoju radost, što ste

postigli sreću, da se možete danas sa zadovoljstvom obazreti na dvadesetipetgodišnji svoj obilni naučni i kulturni rad, i želju, da Vam još dugi niz godina ostane neoslabljena i volja i snaga za jednako uspješni nastavak toga rada na korist hrvatskoga naroda i na slavu Vašu."

Nadbiskup pak dr. Ante Bauer čestita dru. Deželiću ovim pismom: „Primate Vašoj današnjoj svečanosti moje najtoplije i najsrdačnije čestitke. Milo mi je, da Vam mogu i ovom prilikom izraziti moje zahvalno priznanje, što u javnom našem životu svuda istupate kao otvoren i odlučan katolik. Od svega srca želim, da i nadalje ostanete predvodnikom u radu, kako ga već od godina razvijate u našim katoličkim religioznim, karitativnim i prosvjetnim udruženjima, a u najnovije vrijeme kao predsjednik „Pijevoga društva" i „Kola hrv. književnika". Dobri Bog Vas dugo nam uzdržao!"

Smatramo ovdje ugodnim naročito naglasiti ono odlikovanje, kojim su počašćeni i svečari i odbor za proslavu po hrv. pjev. društvu „Kolo". Ovo po svojoj umjetničkoj visini, ugledu i već stečenoj slavi prvo u našoj domovini pjevačko društvo, ne samo da je po posebnom odaslanstvu čestitalo već je i najpripravnije prihvatilo molbu, proslavnog odbora, da po svojim članovima dađe izvesti i jednu točku same proslave. Rietko je to odlikovanje tim častnije, što je poznato, da naše ugledno društvo ne-

običajje uvažavati molbe, kojima bi iste dvojile da nisu u skladu sa njegovom zadaćom i dostojanstvom. Neka od strane bivšeg proslavnog odbora i od „Braće hrv. Zmaja" za taj svoj susretljivi čin primi iskrenu pohvalu.

Braćo! Pravo je imao pisac članka: Dva jubileja u „Hrvatskoj Prosvjeti", kad je rekao, da je riedak slučaj, da dva hrvatska književnika zajedno i složno rade na književnom i kulturnom polju i dodao, da taj rietki slučaj opažamo gotovo već dva decenija u radu i pregnućima Emilija Laszowskoga i dra. Velimira Deželića. A pravo je imao već i zato, jer je tim svojim navodom utvrdio u nas vjeru, da smo dobro učinili, kad smo se odlučili da likove ove dvojice zaslužnih muževa slijemo zajedno i time dokumentiramo nerazdruživost njihovih srdaca i misli, tu sjajnu točku u svekolikom im zajedničkom radu.

Naša je vruća želja, da ih ta sjajna točka i nadalje, do skrajnih granica života prati, te da i u buduće izvrstne svoje sposobnosti i iskustvo upotrebe za procvat u radu hrvatske domovine! Živili!

*Prezrak iz „Osvita na društveni rad"
Štampanoga pod naslovom „Braća hrv. Zmaja"
u „Hrvatskoj". God. 1914. 2.V do 8.V.
Pisac: Svetoslav pl. Gaj.*